

The learning result of performance ability in Chaiburee dance Worship the Chao Mae Song Nang for grade 3 students by direct instruction model and video lessons

Jeeranunt Raksat¹ and Siribhong Bhasiri²

Received	Reviewed	Revised	Accepted
27/08/2564	30/08/2564	30/08/2564	23/08/2564

Abstract

The purposes of this research were: 1) To study the learning Result of performance ability in Chai-Buree Thai dance of primary3 students, which uses the direct instruction model as teaching method together with video. We defined a criterion to analyze as 70% of the total number of students achieving a passing score not less than70% of full scores. 2) To study Primary 3 students satisfaction with the learning Result of performance ability in Chai-Buree Thai dance, which uses the direct instruction model as teaching method together with video. The design of this research was a Pre-Experiment Research by One-shot case study. In addition, the sample size of this study were selected by purposive sampling including 28 students from Primary 3, semester 1/2020 at Anubansaowaruk School, Bueng Kan Province. The research instruments used to study including 6 lesson plans. And the research instruments used to collect data consisted of 2 questionnaires which included the Thai dance ability assessment questionnaire and students learning satisfaction to the teaching method questionnaire. The collection data were analyzed by arithmetic mean, standard deviation and percentage. The results found as following: 1) The result of the learning achievement found that overall students (28 students) achieved a mean score of 107.25 or 89.37 percent which is higher than the prescribed criterion. 2) The result of the students' satisfaction after the learning achievement had arithmetic mean 4.34, at standard deviation 0.12 which means that students were satisfied in high level.

Keyword: Chaiburee Dance, Chao mae song nang, Direct instruction, Video Lessons

---

¹ Khon Kaen University, E-mail:Jeeranunt_raksat@kkumail.com

² Khon Kaen University, E-mail : sirbea@kku.ac.th

ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ตำบลวิศิษฐ์ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการ เรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์

จิระนันท์ รักสัตย์³ และศิริพงษ์ เพ็ญศิริ⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องผลการจัดการเรียนรู้เรื่องการฟ้อนไชยบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จังหวัดบึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ โดยให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 จากนักเรียนทั้งหมด และ 2) เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียนเรื่อง การฟ้อนไชยบุรีโดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งการทำวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองขั้นต้น กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่ นักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 โรงเรียนอนุบาลสาวลักษณะ ตำบลเซกา อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 28 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง มีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แผนการจัดการเรียนรู้เรื่องการฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จำนวน 6 แผน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูล คือ แบบประเมินความสามารถในการรำ และแบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการเรียนการสอนแบบทางตรง ซึ่งมีการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จังหวัดบึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ พบว่ามีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ทั้งหมด 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ของนักเรียนทั้งหมด และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 107.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, $SD = 0.12$)

คำสำคัญ : ฟ้อนไชยบุรี, เจ้าแม่สองนาง, รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง, สื่อวีดิทัศน์

³ มหาวิทยาลัยขอนแก่น E-mail:Jeeranunt_raksat@kku.ac.th

⁴ มหาวิทยาลัยขอนแก่น E-mail : sirbea@kku.ac.th

บทนำ

การศึกษาในศตวรรษที่ 21 มีความยืดหยุ่น สร้างสรรค์ท้าทาย และซับซ้อนเป็นการศึกษาที่ทำให้โลกเกิดการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและเต็มไปด้วยสิ่งที่ท้าทาย ปัญหา รวมทั้งโอกาสสิ่งที่เป็นไปได้ใหม่ ๆ ที่น่าตื่นเต้น ดังนั้นการให้การศึกษาในศตวรรษที่ 21 จึงต้องเปลี่ยนทัศนคติ (perspectives) จากกระบวนทัศน์แบบเดิม (tradition paradigm) ไปสู่กระบวนทัศน์ใหม่ (new paradigm) ที่ทำให้โลกของนักเรียนและโลกของความจริงเป็นศูนย์กลางของกระบวนการเรียนรู้ เป็นการเรียนรู้ที่ไปได้ไกลกว่าจากการได้รับความรู้แบบง่าย ๆ ไปสู่การเน้นพัฒนาทักษะและทัศนคติ ทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะองค์การ ทัศนคติเชิงบวก ความเคารพตนเอง นวัตกรรม ความสร้างสรรค์ทักษะในการสื่อสาร ค่านิยมทางเทคโนโลยี ความเชื่อมั่นในตนเอง และความตระหนักในสภาพแวดล้อม ความสามารถในการใช้ความรู้อย่างสร้างสรรค์ ถือเป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็น สำหรับการเป็นนักเรียนในศตวรรษที่ 21 ถือเป็นสิ่งที่ท้าทายในการพัฒนาการเรียนเพื่ออนาคต มีทักษะทัศนคติ ค่านิยม และบุคลิกภาพส่วนบุคคล เพื่อเผชิญกับอนาคตที่ดีและมีความสุข (Ministry of Education, 2018)

นาฏศิลป์ไทยถือเป็นศิลปะและวัฒนธรรมไทยอย่างหนึ่งอันแสดงถึงความเป็นชาติไทย ผู้วิจัยตระหนักถึงความสำคัญที่ต้องช่วยกันอนุรักษ์สืบสานให้คงอยู่ จึงถือเป็นหน้าที่อย่างหนึ่ง ที่ต้องสนับสนุนและส่งเสริมเพื่อสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมไทย การจัดการเรียนการสอนในวิชานาฏศิลป์ ผู้วิจัยในฐานะผู้สอน ได้สำรวจการเรียนการสอนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่ไม่ค่อยมีพื้นฐานเกี่ยวกับนาฏศิลป์ เนื่องจาก นักเรียนไม่ค่อยกล้าแสดงออกรู้สึกเขินอายเมื่อจะต้องได้ลงมือปฏิบัติทำให้นักเรียนไม่อยากจะเรียนรู้ในวิชานาฏศิลป์และนักเรียนส่วนใหญ่ไม่ทราบว่ามีพื้นที่จังหวัดของตนมีการแสดงประจำท้องถิ่นอะไรบ้าง ดังนั้นผู้สอนจึงต้องเป็นผู้ชี้แนะและโน้มน้าวนักเรียนให้มีความสนใจและพร้อมที่จะเรียนรู้ โดยใช้สื่อวีดิทัศน์และรูปแบบการสอนที่น่าสนใจมาใช้ในการเรียนการสอน เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและเกิดประสบการณ์ร่วมกันในรายวิชาทั้งผู้สอนและนักเรียน

การจัดการเรียนการสอนแบบทางตรง (Direct Instruction Model) มีหลักการที่มุ่งให้ผู้เรียนได้บรรลุเป้าหมายของการเรียนรู้ โดยพัฒนากิจกรรมออกเป็นงานย่อยๆ ที่ผู้เรียนต้องทำตามลำดับจากง่ายไปหายากนอกจากนี้ยังมุ่งให้ผู้สอนและผู้เรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันโดยใช้ หลักการของการกระทำตามแบบ (modeling) การเสริมแรง (reinforcement) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และการตรวจสอบความเข้าใจของผู้เรียน บางครั้งวิธีสอนแบบนี้คล้ายคลึงกับการจัดให้กระทำตามแบบพร้อมกับการเสริมแรง ซึ่งการสอนแบบทางตรงมีรูปแบบและขั้นตอนดังนี้ (Joyce & Weil 1992) ขั้นที่ 1 : การปฐมนิเทศ ขั้นที่ 2 : การนำเสนอบทเรียน ขั้นที่ 3 : การนำเสนอแบบฝึกหัด / การฝึกปฏิบัติตาม ขั้นที่ 4 : การฝึกปฏิบัติภายใต้การกำกับของผู้ชี้แนะ ขั้นที่ 5 : การฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง

สื่อวีดิทัศน์ เป็นสื่อที่เหมาะสมสำหรับการเรียนการสอน เพราะวีดิทัศน์เป็นสื่อที่ทำให้ผู้เรียนได้เห็นภาพ ซึ่งอาจเป็นภาพนิ่งหรือภาพเคลื่อนไหว และทำให้ผู้เรียนได้ยินเสียงและภาพนั้นพร้อมกัน

นอกจากนี้วีดิทัศน์ยังใช้ในการสาธิต และช่วยให้ผู้เรียนเห็นในสิ่งที่ควรเห็น และเห็นความผิดพลาดในการสาธิต ได้อีกด้วยเพราะผู้สาธิตจะสามารถเตรียมความพร้อมและจัดทำวีดิทัศน์ได้อย่างถูกต้องก่อนที่จะนำไปใช้จริง (Kumut, P., 1976) นอกจากนี้การใช้วีดิทัศน์ยังสามารถเลือกดูภาพซ้ำ หรือหยุดดูเฉพาะภาพได้ ในการบันทึกภาพวีดิทัศน์ยังทำได้ในสถานที่ต่างๆ เช่น ห้องถ่ายภาพ (Studio) ห้องปฏิบัติการ ซึ่งเราสามารถตัดส่วนที่ไม่ต้องการออกได้ หรือเพิ่มเติมในส่วนที่เราต้องการเพิ่มลงไปได้ตามที่เราต้องการ

จากเหตุผลดังกล่าวการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วของสังคมไทยในปัจจุบัน ทำให้เด็กไทยในปัจจุบันหลงลืมในการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยและไม่รู้จักการรำของท้องถิ่นของตน ผู้วิจัยจึงได้เห็นถึงความสำคัญในการเรียนวิชานาฏศิลป์ จึงได้นำการจัดการเรียนการสอนแบบทางตรง ร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ มาใช้ในการจัดการเรียนรู้ เรื่องการฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ซึ่งเป็นการฟ้อนที่สำคัญของจังหวัดบึงกาฬ ผ่านการศึกษาตามหลักสูตรแกนกลาง เพื่อให้นักเรียนได้อนุรักษ์และสืบสานศิลปะและวัฒนธรรมที่ดีต่อไป

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ โดยให้นักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 70 ขึ้นไปและมีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ของนักเรียนทั้งหมด
2. เพื่อศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ต่อการเรียน เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์

สมมติฐานการวิจัย

การจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จังหวัดบึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สามารถส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ของนักเรียนให้เข้าใจง่ายและมีส่วนร่วมในการรำ และนักเรียนสามารถรำเพลงฟ้อนไชยบุรีที่เป็นการแสดงที่สำคัญของจังหวัดบึงกาฬได้

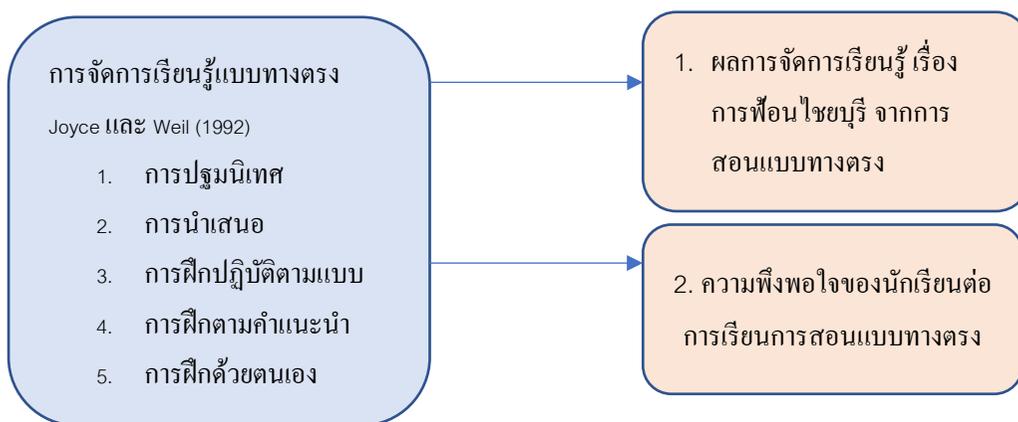
ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3/1 จำนวน 28 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 โรงเรียนอนุบาลเสาวลักษณ์ อำเภอเซกา จังหวัดบึงกาฬ โดยการเลือกแบบเจาะจง
2. ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้แบบทางตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่สร้างขึ้น

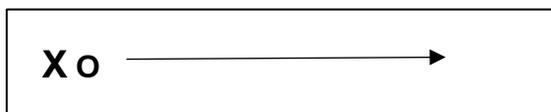
ตัวแปรตาม คือ ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี และความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 จากการจัดการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์

3. กรอบแนวคิดของการวิจัย การศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อแสดงให้เห็นถึงผลจากการจัดการเรียนรู้เรื่องการฟ้อนไชยบุรี โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง และสื่อวีดิทัศน์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยมีกรอบแนวคิดในการศึกษาซึ่งสามารถสรุปได้ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

1. การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลองเบื้องต้น (Pre-Experimental Design) แบบกลุ่มเดียวและวัดผลหลังการทดลอง (One-shot Case Study) มีรูปแบบดังนี้

- X หมายถึง การจัดการเรียนรู้แบบทางตรงร่วมกับสื่อวีดิทัศน์
- O หมายถึง ผลการจัดการเรียนรู้การฟ้อนไชยบุรี

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบไปด้วย แผนการสอนจำนวน 6 แผน 10 ชั่วโมง โดยมีแผนการจัดการเรียนรู้ดังนี้

- 1) แผนการเรียนรู้ที่ 1 เรื่อง ศิลปการเคลื่อนไหว

- 2) แผนการเรียนรู้ที่ 2 เรื่อง ภาษาท่าและนาฏยศัพท์
- 3) แผนการเรียนรู้ที่ 3 เรื่อง การต่อท่าฟ้อนไชยบุรี 1
- 4) แผนการเรียนรู้ที่ 4 เรื่อง การต่อท่าฟ้อนไชยบุรี 2
- 5) แผนการเรียนรู้ที่ 5 เรื่อง การต่อท่าฟ้อนไชยบุรี 3
- 6) แผนการเรียนรู้ที่ 6 เรื่อง การแสดงฟ้อนไชยบุรี 4

เครื่องมือที่ใช้วัดและประเมินผล ประกอบด้วย

- 1) แบบประเมินความสามารถ
- 2) แบบสอบถามความพึงพอใจของนักเรียน

3.การเก็บรวบรวมข้อมูล

- ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนเรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ตำบล วิชาชีวะ อำเภอเมือง จังหวัดบึงกาฬ โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ จำนวน 6 แผนการเรียนรู้ แผนการเรียนรู้ที่ 1,2,3,4,5,6 แผนละ 1 ชั่วโมง และแผนการเรียนรู้ที่ 3,4,5,6 แผนการเรียนรู้ละ 2 ชั่วโมง รวมทั้งหมด 10 ชั่วโมง ตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่จัดทำไว้

- ขณะดำเนินการจัดการเรียนรู้อีกมีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยแผนการเรียนรู้ทั้ง 6 แผน จะใช้แบบประเมินความสามารถในการเก็บข้อมูล

- เมื่อดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ครบทั้ง 6 แผน ผู้วิจัยทำการประเมินผล การฟ้อนไชยบุรี ของนักเรียนและรวบรวมคะแนนจากนั้นนำมาวิเคราะห์และประเมินผล

4.การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

1) คะแนนจากการประเมินความสามารถในการรำของนักเรียน ที่ได้จากการประเมินความสามารถด้านทักษะ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ค่าร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) แล้วเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือนักเรียนไม่น้อยกว่าร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป

2) วิเคราะห์ข้อมูลจากการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน หลังจากการจัดการเรียนรู้เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง และการใช้สื่อวีดิทัศน์ โดยวิเคราะห์ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ร้อยละ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จังหวัด บึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ ได้จาก แบบประเมินความสามารถในการปฏิบัติ จำนวน 6 แบบประเมิน แบบประเมินละ 20 คะแนน รวมทั้งหมด 120 คะแนน โดยเปรียบเทียบเกณฑ์ที่กำหนดไว้ คือให้จำนวนนักเรียนไม่น้อยกว่า 20 คน คิดเป็นร้อยละ 70 มีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ 84 คะแนนขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 70 ขึ้นไป พบว่ามีจำนวนนักเรียนผ่านเกณฑ์ 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ยอยู่ที่ 107.25 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.37 ผ่านเกณฑ์ที่กำหนดไว้

2. ผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ จากแบบสอบถามจำนวน 15 ข้อ พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมาก ($\bar{X}=4.34$, $SD = 0.12$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ด้านครูประเมินผลอย่างยุติธรรมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X}=4.92$, $SD = 0.26$) ด้านนักเรียนได้รับความรู้เกี่ยวกับการฟ้อนไชยบุรี มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =4.78$, $SD = 0.41$) และด้านครูมีการเตรียมการสอนที่พร้อม และนักเรียนได้ฝึกความกล้าแสดงออก มีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} =4.67$, $SD = 0.54$) ตามลำดับ

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การฟ้อนไชยบุรี ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ และผลการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนต่อการจัดการเรียนรู้แบบทางตรงร่วมกับสื่อ วีดิทัศน์ สรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 1 ผลการวิจัยพบว่าผลการจัดการเรียนรู้เรื่องการฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ มีจำนวนนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ที่กำหนดไว้ จำนวน 28 คน จากจำนวนนักเรียนทั้งหมด 28 คน คิดเป็นร้อยละ 100 และนักเรียนมีคะแนนเฉลี่ย อยู่ที่ 107.5 คะแนน คิดเป็นร้อยละ 89.37 ซึ่งสูงกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้คือ นักเรียนต้องมีคะแนนเฉลี่ยผ่านเกณฑ์ร้อยละ 70 ขึ้นไป ซึ่งเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ทั้งนี้อาจเป็นผลมาจากที่ผู้วิจัยได้จัดการเรียนรู้ เรื่องการฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการสอนแบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ ซึ่งเป็นการจัดการเรียนการสอนที่ มุ่งให้นักเรียนได้บรรลุเป้าหมายการเรียนรู้ โดยแบ่ง

กิจกรรมออกเป็นงานย่อย ๆ ที่นักเรียนต้องทำไปตามลำดับจากง่ายไปหายาก นอกจากนี้ยังมุ่งเน้นให้ครูผู้สอนและนักเรียนได้มีปฏิสัมพันธ์ต่อกันโดยใช้ หลักการของการกระทำตามแบบ (modeling) หรือ การเสริมแรง (reinforcement) การให้ข้อมูลย้อนกลับ (feedback) และการตรวจสอบความเข้าใจของนักเรียน บางครั้งวิธีสอนแบบนี้จะมีความคล้ายคลึงกับการจัดให้กระทำตามแบบพร้อมกับการเสริมแรง อีกทั้งยังสอนร่วมกับการใช้สื่อวีดิทัศน์ทำให้เด็กเกิดความสนใจที่จะเรียนรู้และพร้อมที่จะรับสิ่งใหม่ ๆ ที่ครูได้สอน นักเรียนได้ฟังทั้งภาพเคลื่อนไหวและเสียงไปพร้อม ๆ กัน และการใช้สื่อวีดิทัศน์เข้ามามีส่วนในการสอนแบบทางตรงยังช่วยให้ครูผู้สอนมีความสะดวกและผ่อนคลายมากขึ้น

ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ Nonthaso, S. (2010) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ ผลการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความคิดริเริ่ม และความคิดเห็นของนักเรียน หน่วยการเรียนรู้ เรื่อง การสร้างชิ้นงานจากโปรแกรมไมโครซอฟต์พับลิชเซอร์ 2003 ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น (มอดินแดง) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่อง การสร้างชิ้นงาน จากโปรแกรมไมโครซอฟต์พับลิชเซอร์ 2003 ที่เรียนด้วยรูปแบบการสอนแบบทางตรง มีคะแนนเฉลี่ย 18.82 คิดเป็นร้อยละ 75.27 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 70 จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 77.27 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ และมีคะแนนความคิดริเริ่ม เฉลี่ย 13.39 คิดเป็นร้อยละ 89.24 โดยมีนักเรียนที่ผ่านเกณฑ์ ร้อยละ 65 จำนวน 44 คน คิดเป็นร้อยละ 100 ซึ่งผ่านเกณฑ์ตามที่กำหนดไว้ และสอดคล้องกับ Chotirat, W. (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชานาฏศิลป์ เรื่อง การออกแบบท่ารำ – เต้น ด้วยการจัดกิจกรรมการเรียนรูปแบบชิปปา ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านความรู้ เรื่อง การออกแบบท่ารำ – เต้น วิชานาฏศิลป์ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเรียนรูปแบบชิปปา ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.91 และมีผลสัมฤทธิ์ด้าน ความสามารถการออกแบบท่ารำ ภาพรวมหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.93 มีค่าความพึงพอใจต่อการเรียนนาฏศิลป์ นักเรียนมีความพึงพอใจอยู่ในระดับมากที่สุด ได้ค่าความเชื่อ 0.89 ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นของ แบบวัดเท่ากับ0.96 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านประโยชน์ที่ผู้เรียนได้รับมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมาด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ตามลำดับ ผู้เรียนได้รับมีค่าเฉลี่ยมากที่สุด รองลงมา ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน และด้านบรรยากาศในการเรียนการสอน ตามลำดับ

จากวัตถุประสงค์ข้อที่ 2 ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ เรื่อง การพ่อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง จังหวัดบึงกาฬ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้อย่างแบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ โดยมีค่าเฉลี่ยของคะแนนอยู่ที่ 4.34 และมีค่า S.D.

อยู่ที่ 0.12 ซึ่งคะแนนโดยภาพรวมอยู่ในระดับที่นักเรียนพึงพอใจมากที่สุด ต่อการจัดการเรียนการสอน เรื่องการฟ้อนไชยบุรี บวงสรวงเจ้าแม่สองนาง โดยใช้รูปแบบการเรียนรู้แบบทางตรง ร่วมกับสื่อวีดิทัศน์ สอดคล้องกับงานวิจัยของ Phubanchuen, S. (2018) ได้ศึกษาเกี่ยวกับ การพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านทักษะปฏิบัติ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และความพึงพอใจ วิชาศิลปะ สารนาฏศิลป์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ผลการวิจัยพบว่า จากการศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับเทคนิค วิธีการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้ วิชาศิลปะ สารนาฏศิลป์ และการพัฒนากระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน และศึกษาผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับเทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อน กลุ่มตัวอย่างคือ นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5/1 โรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม (ฝ่ายประถม) จำนวน 35 คน ได้มาโดยการสุ่มแบบกลุ่ม ผลปรากฏว่า 1.ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์มีความเห็นว่า การจัดการเรียนรู้ควรคำนึงถึงจุดประสงค์ และธรรมชาติของรายวิชาเป็นหลัก ส่งเสริมให้เด็กเกิดทักษะความชำนาญเพื่อให้เกิด ความมั่นใจในและภาคภูมิใจในตนเอง 2. กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธีสอนแบบทางตรงร่วมกับ เทคนิคเพื่อนช่วยเพื่อนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 7 ขั้นตอน มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.60$) 3. ผลการใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3.1 กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นมีประสิทธิภาพ 88.11/87.48 3.2 นักเรียนมีทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์หลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียน โดยภาพรวมอยู่ในระดับ ดีมาก 3.3 นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนเพิ่มขึ้นกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ.05 3.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะสำหรับนำผลการวิจัยไปใช้

1.1.การจัดบรรยากาศในการเรียนรู้ผู้วิจัยต้องสร้างบรรยากาศในการเรียนรู้ที่น่าตื่นเต้นและน่าสนใจต่อการเรียนการสอนเรื่องการฟ้อนไชยบุรี

1.2.ต้องมีความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับการฟ้อนไชยบุรีอย่างละเอียดเพื่อที่จะสามารถออกแบบการจัดการเรียนการสอนได้

1.3.ควรเพิ่มเวลาในการจัดการเรียนสอนให้มากขึ้นเพื่อให้นักเรียนได้มีเวลาในการฝึกซ้อมทำรำได้มากขึ้นเพื่อความสวยงามและพร้อมเพรียงและมีคะแนนในการประเมินความสามารถเพิ่มมากขึ้น

1.4.ในการจัดการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ เรื่องการฟ้อนไชยบุรี ครูผู้สอนได้สอนทำรำตามต้นฉบับทุกท่าซึ่งอาจมีบางท่าที่จะยากเกินความสามารถของนักเรียน และมีทำรำจำนวนมาก ทำให้

.....
นักเรียนจำทำร่ำได้ไม่ครบ ครูควรมีการดัดแปลงหรือผสมผสานทำร่ำที่ง่ายขึ้นและซ้ำกันมากขึ้นเพื่อให้
นักเรียนสามารถร่ำได้ถูกต้องทุกท่า

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

2.1. ในการทำวิจัยครั้งต่อไปส่งเสริมให้นักเรียนได้ใกล้ชิดและเข้าสู่วัฒนธรรมของชุมชนและ
นาฏศิลป์ของภาคอีสานหรือภาคอื่นๆ ให้มากขึ้นและมีเวทีให้นักเรียนได้แสดงความสามารถให้แก่
ผู้คนได้ชม

2.2. ศึกษาการจัดการเรียนรู้ที่น่าสนใจแบบต่างๆ เพื่อนำมาปรับใช้ในการเรียนการสอนให้
นักเรียนเกิดการเรียนรู้ใหม่ๆ และมีวิธีการเรียนรู้ใหม่ๆ เพิ่มขึ้น

References

- Chotirat, W. (2018). “ *Developing learning achievements in the subject of dance-choreography by organizing zippa-style learning activities with video media for grade 6 students*”
The 10th Hatyai National and International Conference, P.1119 – 1133.
- Joyce, B. and Weil, M. (1992). *Models of Teaching*. (3rd ed). Englewood Cliffs : Prentice-Hall.
- Kumut, P. (1976). *Research and Teaching Innovation*. Bangkok: Srinakharinwirot University.
- Ministry of Education. (2018). *Basic Education Core Curriculum 2008*. Bangkok: Ministry of Education.
- Nonthaso, S. (2010). “The results of teaching activities using the direct teaching model towards academic achievement, initiative and student opinions Learning unit on creating workpieces from Microsoft Publisher 2003 program of Prathomsuksa 6 students at Khon Kaen University Demonstration School (Modin Daeng)” *Journal of Education Khon Kaen University. Vol. 5, No.2, P.122-129,1.*
- Phubanchuen, S. (2018). “Development of learning management processes by using direct teaching methods together with peer-help techniques To promote competence in practical skills achievement and satisfaction in art subjects, dramatic arts for grade 5 students.” *Journal of Education Mahasarakham University. Vol. 11, No. 2, P.211-221.*